

Dvadeset i treća sjednica Nacionalnog odbora za platni promet, 15. svibnja 2014.

Usvojen Nacionalni plan migracije na SEPA-u

Nacionalni odbor za platni promet (NOP) održao je 15. svibnja 2014. godine, pod predsjedanjem viceguvernera Hrvatske narodne banke Nevena Barbaroše, svoju 23. sjednicu. Tom prigodom članovi odbora obaviješteni su o promjenama do kojih je došlo u njegovu članstvu: odlukom guvernera HNB-a od 28. studenoga 2013. za novog predsjednika odbora imenovan je viceguverner Neven Barbaroša, a za nove članove odbora ispred HNB-a Ivan Biluš i Lidija Pranjić. Novi članovi odbora koje je imenovala Hrvatska gospodarska komora su Saša Turčić, Aleksandar Radojčić i Danijel Šplajt.

Na ovoj sjednici Nacionalni odbor za platni promet usvojio je Nacionalni plan migracije na SEPA koji sadrži opis postojećih nacionalnih platnih instrumenata i infrastrukture, opis zahtjeva koje postavljaju propisi Europske unije u vezi sa SEPA shemama, infrastrukturom i izvršenjem platnih transakcija u okviru SEPA te organizacije projekta SEPA u Republici Hrvatskoj, kao i plan aktivnosti i tijek migracije s definiranim rokovima. Planom migracije pripremljen je okvir za prihvaćanje projekta SEPA kod pružatelja platnih usluga, upravitelja platnih sustava i korisnika platnih usluga u Republici Hrvatskoj. Ovim dokumentom svi će dionici projekta SEPA - pružatelji i korisnici platnih usluga, tijela javne vlasti, HNB, udruženja trgovaca i upravitelja platnih sustava i drugi - biti informirani o ciljevima u okviru projekta, kao i o koristima njegove realizacije u obliku brzih, jeftinijih, pouzdanih i sigurnih platnih usluga u euru, koje se na cijelom području Europske unije pružaju pod jednakim uvjetima korištenjem visokoautomatiziranih platnih instrumenata.

Uvaživši prijedlog HOSK-a Nacionalni Odbor za platni promet odredio je FINA-u kao organizaciju (NASO - National Adherence Support Organisation) koja će domaćim bankama pružati potrebnu operativnu i administrativnu podršku u procesu priključivanja SEPA-i.

Na sjednici je upozoreno da se od 1. lipnja 2014. u transakcijama platnog prometa IBAN obvezno mora koristiti i na strani platitelja i na strani primatelja sredstava. Da bi se proces uvođenja IBAN konstrukcije računa u nacionalni platni promet proveo nesmetano kod svih sudionika platnog prometa, HNB je poduzeo niz aktivnosti prema bankama, Ministarstvu financija i FINA-sa ciljem uklanjanja svih potencijalnih problema. K tome, HNB je na svojim internetskim stranicama 18. travnja 2014. objavio i drugu "Obavijest korisnicima platnih usluga o uvođenju IBAN-a u nacionalni platni promet", koja u osnovnim crtama opisuje temeljne promjene koje ovih dana stupaju na snagu, a kako bi s njima bila upoznata i šira javnost.

Članovi NOP-a upoznati su s aktivnostima Hrvatskog odbora za SEPA koordinaciju (HOSK). Kada je riječ o uspostavi i prilagodbi platne infrastrukture u Republici Hrvatskoj sukladno pravilima SEPA, HNB i Fina su analizirali prednosti i nedostatke mogućih modela obračuna i namire euro platnih transakcija te su u ožujku 2014. članovima HOSK-a predstavili izabrani model obračuna i namire. HOSK je taj model i usvojio, a infrastrukturno rješenje modela detaljnije je definirano u Nacionalnom planu migracije na SEPA.

HOSK je također predložio osnovne elemente izrade i provedbe nacionalne sheme SEPA za kreditne transfere i izravna terećenja u kunama tj. pravila nacionalne platne sheme koja definiraju: sudionike sheme, poslovna i operativna pravila obrade platnih transakcija, zakonodavni okvir, dodatne opcionalne usluge, proces upravljanja shemom, registar sudionika, sporazum o pristupanju nacionalnoj platnoj shemi (multilateralni ugovor identičan za sve sudionike sheme) te formate platnih poruka. Vlasnik nacionalnih SEPA platnih shema za kune bit će Hrvatska udruga banaka, uz suglasnost HGK.

Što se tiče izrade i provedbe rješenja potrebnih za izvršenje kreditnih transfera i izravnih terećenja u eurima u skladu sa pravilima SEPA i Uredbom (EU) br. 260/2012., istaknuto je da će se nacionalni kreditni transferi u eurima izvršavati po platnoj shemi SEPA za kreditne transfere, uvažavajući postojeću razinu usluga i specifičnosti u našoj zemlji te navike tržišta i potrošača. Obrada prekograničnih kreditnih transfera u eurima izvršavat će se sukladno platnoj shemi SEPA za kreditne transfere kako je propisano pravilima i dokumentacijom Europskog vijeća za platne sustave (EPC - European Payments Council). Nacionalna plaćanja trebaju biti maksimalno podudarna u nacionalnim platnim shemama SEPA kreditnog transfera za kune i za euro (SCT - SEPA Credit Transfer). Naglašeno je da je ključni preduvjet za poduzimanje daljnjih radnji i aktivnosti jasno određenje banaka o sudjelovanju u Euro-Nacionalnom klirinškom sustavu.

Članovi NOP-a izviješteni su i o radu Hrvatskog SEPA foruma (HSF) koji je na konstituirajućoj sjednici održanoj u prosincu 2013., između ostalog, usvojio Poslovnik o radu, raspravljao o Prijedlogu plana rada te je - radi komuniciranja s korisnicima - osnovao Uređivački odbor sa zadaćom izrade internetske stranice SEPA i definiranja strategije komunikacije.

Na ovoj sjednici članovi NOP-a upoznati su i s prijedlogom nove regulative Europske unije (Payment Account Directive) koja se odnosi na usporedivost naknada vezanih uz račune za plaćanje, prebacivanje računa za plaćanje i pristup računima za plaćanje s osnovnim obilježjima.